

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΘΕΜΑ Α

A₁. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 225

A₂. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 303

A₃. α. Λάθος, β. Σωστό, γ. Σωστό, δ. Σωστό,
ε. Λάθος.

ΘΕΜΑ Β

B₁. Έχουμε $|z - i| = 1 + \operatorname{Im}(z) \Leftrightarrow |x + yi - i| = 1 + y \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + (y-1)^2} = 1 + y$
 $\Leftrightarrow x^2 + (y-1)^2 = (1+y)^2 \Leftrightarrow x^2 + y^2 - 2y + 1 = 1 + 2y + y^2 \Leftrightarrow \frac{x^2}{4} = y^2$.

B₂. Έχουμε $w(\bar{w} + 3i) = i(3\bar{w} + i) \Leftrightarrow w\bar{w} + 3wi = 3\bar{w}i - 1 \Leftrightarrow |w|^2 + 3i(w - \bar{w}) + 1 = 0$
 $\Leftrightarrow \alpha^2 + \beta^2 + 3 \cdot 2\beta i \cdot i + 1 = 0 \Leftrightarrow \alpha^2 + \beta^2 - 6\beta + 1 = 0$.

Άρα ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του w είναι κύκλος

με κέντρο $K(0,3)$ και ακτίνα $\rho = 2\sqrt{2}$.

B₃. Τα κοινά σημεία είναι

$$\begin{cases} x^2 = 4y(1) \\ y^2 + x^2 - 6y + 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow 4y + y^2 - 6y + 1 = 0 \Leftrightarrow y^2 - 2y + 1 = 0 \Leftrightarrow y = 1.$$

Και από την (1) $x^2 = 4 \Leftrightarrow x = \pm 2$, δηλαδή τα σημεία $A(2,1)$ και $B(-2,1)$.

B₄. Έχουμε ότι $(KA) = (KB) = \rho = 2\sqrt{2}$ τότε το τρίγωνο ABK είναι ισοσκελές.

$$\text{Επίσης } \left\{ \begin{array}{l} (AB)^2 = \sqrt{(2+2)^2 + (1-1)^2} = 16 \\ (KA)^2 + (KB)^2 = 8+8=16 \end{array} \right\} \stackrel{\text{π.θ.}}{\Leftrightarrow} \text{AKB ορθογώνιο.}$$

Έστω Μ το σημείο τομής των διαγωνίων του τετραγώνου.

Άρα το Μ μέσο της διαγωνίου ΑΒ με

$$\left\{ \begin{array}{l} x_M = \frac{2-2}{2} = 0 \\ y_M = \frac{1+1}{2} = 1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow M(0,1) \text{ και το Μ μέσο της ΚΛ άρα}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 2x_\Lambda = 0 \\ 2y_\Lambda = -2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x_\Lambda = 0 \\ y_\Lambda = -1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \Lambda(0,-1) \text{ δηλαδή } u=-i.$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ₁. Έχουμε $x'(t) = 16 \Leftrightarrow x'(t) = (16t)'$ $\stackrel{\text{Από συνέπειες}}{\Leftrightarrow} \stackrel{\text{Θ.Μ.Τ}}{x(t) = 16t + c(1)}$, για $t \geq 0$.

Για $x = 0$ είναι $x(0) = 0 \Leftrightarrow \stackrel{\text{Από (1)}}{0} \Leftrightarrow 0 = 16 \cdot 0 + c \Leftrightarrow c = 0$ άρα $x(t) = 16t$, για $t \geq 0$.

Γ₂. Θεωρούμε $f(x) = \sqrt{x}$, με $A_f = [0, +\infty)$.

Επειδή η f είναι συνεχής στο $[0, +\infty)$, ως ριζικό, άρα και παραγωγίσιμη με

$$f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} \text{ για } x > 0.$$

Η εξίσωση της εφαπτομένης στο σημείο $A(x_0, f(x_0))$, είναι:

$$(\varepsilon) : y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0) \Leftrightarrow y - \sqrt{x_0} = \frac{1}{2\sqrt{x_0}}(x - x_0) \stackrel{\Pi(0,1) \in (\varepsilon)}{\Leftrightarrow} \stackrel{x=0, y=1}{}$$

$$1 - \sqrt{x_0} = \frac{1}{2\sqrt{x_0}}(0 - x_0) \Leftrightarrow 2\sqrt{x_0} - 2x_0 = -x_0 \Leftrightarrow 2\sqrt{x_0} = x_0 \Leftrightarrow 4x_0 = x_0^2 \Leftrightarrow$$

$$x_0^2 - 4x_0 = 0 \Leftrightarrow x_0(x_0 - 4) = 0 \Leftrightarrow x_0 = 0 \text{ ή } x_0 = 4. \text{ Η τιμή } x_0 = 0 \text{ απορρίπτεται.}$$

Για $x_0 = 4$, $y = f(4) = \sqrt{4} = 2$, με $A(4,2)$.

Επίσης $x(t_0) = 4 \Leftrightarrow 16t_0 = 4 \Leftrightarrow t_0 = \frac{1}{4} \text{ min.}$

Δηλαδή έχει οπτική επαφή για 15sec.

Γ3. Η εξίσωση της εφαπτομένης στο σημείο A(4,2), είναι:

$$(ε) : y - \sqrt{2} = \frac{1}{2\sqrt{4}}(x-4) \Leftrightarrow y = \frac{1}{4}x - 1.$$

Για το εμβαδόν :

Επειδή $y > f(x)$ (από γραφική παράσταση), έχουμε :

$$E = \int_0^4 [y - f(x)] dx = \int_0^4 \left[\frac{1}{4}x - 1 - x^{\frac{1}{2}} \right] dx \stackrel{\sqrt{x}=x^{\frac{1}{2}}}{=} \left[\frac{x^2}{8} - x - \frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} \right]_0^4 = 2 + 4 - \frac{16}{3} = \frac{2}{3} m^2.$$

Γ4. Το $M(x,y) : \in C_f \Rightarrow M(x, f(x)) \Rightarrow M(x, \sqrt{x}) \Rightarrow M(16t, 4\sqrt{t})$.

$$\text{Η απόσταση (ΠΜ)} = d(t) = \sqrt{(16t-0)^2 + (4\sqrt{t}-1)^2} = \sqrt{256t^2 + 16t - 8\sqrt{t} + 1}.$$

Επειδή η d είναι συνεχής στο $[0, +\infty)$, ως ριζικό, άρα και παραγωγίσιμη με

$$d'(t) = \frac{(256t^2 + 16t - 8\sqrt{t} + 1)'}{2\sqrt{256t^2 + 16t - 8\sqrt{t} + 1}} \Leftrightarrow d'(t) = \frac{256t + 8 - \frac{2}{\sqrt{t}}}{\sqrt{256t^2 + 16t - 8\sqrt{t} + 1}} \quad (1).$$

Θεωρώ την $h(t) = 256t + 8 - \frac{2}{\sqrt{t}}$, με $A_h = (0, +\infty)$

Επειδή η h είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$, ως πράξη συνεχών συναρτήσεων, άρα

$$\text{και παραγωγίσιμη με } h'(t) = \left(256t + 8 - \frac{2}{\sqrt{t}} \right)' = 256 + \frac{1}{t\sqrt{t}} > 0.$$

Επομένως η h είναι γνησίως αύξουσα για $t > 0$.

Βρίσκουμε το σύνολο τιμών της h.

$$\left. \begin{array}{l} A_f = \left(0, \frac{1}{4} \right] \\ h(t) \uparrow \end{array} \right\} h(A) = \left(\lim_{t \rightarrow 0^+} h(t), h\left(\frac{1}{4}\right) \right] = (-\infty, 68]$$

$$\text{Γιατί } \lim_{t \rightarrow 0^+} h(t) = \lim_{t \rightarrow 0^+} 256t + 8 - \frac{2}{\sqrt{t}} = -\infty \text{ και } h\left(\frac{1}{4}\right) = 68.$$

Επομένως $\left. \begin{array}{l} 0 \in h(A) = (-\infty, 68] \\ h(t) \uparrow \end{array} \right\}$ άρα η συνάρτηση h έχει ακριβώς μία ρίζα

$$t_0 \in \left(0, \frac{1}{4} \right).$$

Ο πίνακας μονοτονίας για την d(t) είναι:

t	0	t ₀	+∞
d'(t)	-	0	+
d(t)	↘		↗

Η d(t) γνησίως φθίνουσα στο (0, t₀].

Η d(t) γνησίως αύξουσα στο [t₀, +∞).

Η d(t) παίρνει την ελάχιστη τιμή της στο χρονικό διάστημα t₀ ∈ (0, 1/4).

ΘΕΜΑ Δ

Δ₁. Η εξίσωση της εφαπτομένης στο σημείο A(0, 0), είναι:

$$(\epsilon) : y - f(0) = f'(0)(x - 0) \quad (1)$$

Επειδή η f είναι συνεχής

$$f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} x \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} x \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 0[1 + f'(0)] = 0. \text{ Άρα } f(0) = 0.$$

$$f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 1 + f'(0) = 1. \text{ Άρα } f'(0) = 1.$$

Επομένως από την (1) η (ε) : y = x.

Δ₂. Εφαρμόζουμε ΘΕΩΡΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ, για την συνάρτηση f στο [0, 1].

Η f είναι συνεχής στο [0, 1].

Η f είναι παραγωγίσιμη στο (0, 1).

Άρα ισχύουν οι προϋποθέσεις του ΘΕΩΡΗΜΑΤΟΣ ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ, επομένως υπάρχει τουλάχιστον ένα ξ₁ ∈ (0, 1), τέτοιο ώστε

$$f'(\xi_1) = \frac{f(1) - f(0)}{1 - 0} = f(1) - f(0) \Leftrightarrow f'(\xi_1) = f(1) - f(0) \quad (1).$$

Όμως f'(0) < f(1) - f(0) (2). Άρα από (1), (2) : f'(0) < f'(ξ₁).

$$\left. \begin{array}{l} \text{Η } f \text{ γνησίως μονότονη} \\ 0 < \xi_1 \\ f'(0) < f'(\xi_1) \end{array} \right\} \text{ η } f' \text{ γνησίως αύξουσα στο } \mathfrak{R}, \text{ η } f \text{ κυρτή στο } \mathfrak{R}.$$

Δ3 Η f κυρτή στο \mathcal{R}
 $\eta \ y=x$ εφαπτομένη της $\left. \vphantom{\begin{matrix} \text{Η } f \text{ κυρτή στο } \mathcal{R} \\ \eta \ y=x \text{ εφαπτομένη της} \end{matrix}} \right\} f(x) \geq y \Leftrightarrow f(x) \geq x \Leftrightarrow f(x) - x \geq 0 \quad (1)$

Όμως $g(x) = f(x) - x \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} g(x) \geq 0 \Leftrightarrow g(x) \geq g(0)$ με το '=' να ισχύει για $x=0$.

Άρα η g παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο σημείο $O(0,0)$.

Δ4. Η $g(x) \geq 0$, με το '=' να ισχύει για $x=0$.

$$\int_0^2 g(x) dx > 0 \Leftrightarrow \int_0^2 f(x) - x dx > 0 \Leftrightarrow \int_0^2 f(x) dx > \int_0^2 x dx$$

$$\Leftrightarrow \int_0^2 f(x) dx > \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^2 \Leftrightarrow \int_0^2 f(x) dx > 2.$$

Δ5. Η $g(x) \geq 0$, επομένως

$$E = \int_0^1 g(x) dx \Leftrightarrow \int_0^1 [f(x) - x] dx = e - \frac{5}{2} \Leftrightarrow \int_0^1 f(x) dx - \int_0^1 x dx = e - \frac{5}{2}$$

$$\Leftrightarrow \int_0^1 f(x) dx - \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^1 = e - \frac{5}{2} \Leftrightarrow \int_0^1 f(x) dx - \frac{1}{2} = e - \frac{5}{2} \Leftrightarrow \int_0^1 f(x) dx = e - 2. \quad (1)$$

Θεωρούμε την $h(x) = \int_0^x f(t) dt - 2$, για την οποία εφαρμόζουμε

ΘΕΩΡΗΜΑ BOLZANO στο $[1,2]$.

Η h είναι συνεχής στο $[1,2]$ ως πράξη συνεχών.

$$h(1) = \int_0^1 f(t) dt - 2 \stackrel{(1)}{=} e - 2 - 2 = e - 4 < 0$$

$$h(2) = \int_0^2 f(t) dt - 2 > 0, \text{ σύμφωνα με το } \Delta 4.$$

Άρα ισχύουν οι προϋποθέσεις του ΘΕΩΡΗΜΑΤΟΣ BOLZANO, επομένως υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (1,2)$, τέτοιο ώστε

$$h(\xi) = 0 \Leftrightarrow \int_0^\xi f(t) dt - 2 = 0 \Leftrightarrow \int_0^\xi f(t) dt = 2.$$

Επιμέλεια: Κατέχος Γεώργιος